

داد کوم ظالم له لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي

داغلي زړونه

شعري ټولگه

Ketabton.com

سمیع الدین افغاني

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم : د اغلي زرونه
ليکنه : سمیع الدین افغاني
د چاپ کال : ۱۳۵۹ هـ ش ۲۰۱۱ م
خپرنډوی : افغان تنگ ویب پاڼه
کمپوز او ډیزاین : اجمل اکبري
د چاپ ځای : د حق د لارې کلتوري ټولنه

E-Mail :s-afghani@hotmail.de

د افغان تنگ د بڼکلي پانې د قدر وړ کار کونکو په خاصه توگه د اجمل اکبري صیب نه
د کتاب د خپرولو او ډیزاین نه یوه نړي مننه ، کورمو ودان ،
سمیع الدین افغاني

خپلي خبرې

په وطن موجود ماتم دی   تورتمونو کې مو شپې دي
داد کوم ظالم له لاسه   چې ظلونو کې مو شپې دي

محترمو لوستونکو !

که دنړۍ تاريخ ته ځير شو ، يو شمير شتمنو هيوادونو ددې پر ځای چې دبشر او انسانيت د خير او فلاح لپاره کوشش او هاند کړای وای او انساني ټولنه يې د فقر ، بدبختۍ ، وحشت ، او بې عدالتي څخه ژغورلې وای برعکس دې هيوادونو دخپلو مادي او معنوي گټو د خوندي کولو په مقصد د ميلنونو انسانانو ژوند د مرگ ژوبلې او بدبختۍ سره مخامخ کړی او پدې ترتيب يې په مستقيم يا سياسي ډول نور هيوادونه تر خپل ولکې لاندې راوستلي او دهغو ملکونو دارايي يې غصب او وگړي يې خپل غلامان گرزولي دي .

زموږ گران هيواد افغانستان چې هم د تاريخ په اوږدو کې دداسې شومو اهدافو قرباني گرځيدلی دی ، د کلونو کلونو راهيسې يې زموږ خلک دنابودۍ کندی ته غورزولي او زموږ هيوادوالو د خپل دنجات او انساني ژوند او تاريخ دبقا په هيله د پرديو زورواکانو سره لاس او گريبان او د خپلې خاورې څخه په ميړانې دفاع او ساتنه کړې ده .

نن سبا کومه جگړه چې زموږ په خلکو تحميل شوې ده زموږ ډير بې گناه هيواد وال يې د مرگ او بدبختيو سره مخ کړي او که د هيواد هر وگړي د ژوند تاريخ وسپړل شي ، درد ، غم او مشکلاتو څخه بغير هيڅکله هم د يو آرام او متمئن ژوند څخه ندي بهر مند شوي او زړونه يې د داسې ناکردو څخه هميش دردولي او داغلي دي .

داغلي زړونه زما دغه شعري ټولگه هم زموږ د هيوادوالو د داغلي زړونو ، هيلو او ارمانونو يوه وړه شاني بيلگه ده چې د ادب مينه والو او درنو لوستونکو ته يې په درنښت وړ اندېې کوم هيله مند يم چې د دوستانو د پاملرنې وړ وگرځي .

بايد يادونه و کړم چې پدغې شعري ټولگې دهيواد نامتو علمي شخصيت بناغلي خپرندوی
حبيب الله رفيع صيب پيزوینه کړې او يوه بنکلې سريزه يې پرې ليکلې ده چې درفيع صيب خخه
د زړه د کومې مننه کوم چې د ډيرو بوختياوو تر څنگ يې ددې ټولگې په اړه خپل نظر څرگند کړی
دی .

بناغلي خپرندوی حبيب الله رفيع صيب ته د اوږد ژوند او دښه صحت هيله دلوی خدای ددربار
خخه کوم .

همدارنگه پدغې شعري ټولگې پيژندل شوې ليکوالې او شاعرې ، اغلې زرنبت حفيظ چې زموږ د
هيواد د ښځود نهضت يوه با توره او په هيواد مينه شاعره اوليکواله ده يوه بنکلې سريزه ليکلې
چې دمننې تر څنگ هغې ته زموږ د هيواد د ښځو د نهضت د پوې فعالې مبارزې ، ليکوالې او
شاعرې په توگه د لارياوو هيله کوم .

په پای کې لازمه گڼم د هغه دوستانو خخه چې ددغې شعري ټولگې په راټولولو ، ډيزاين او چاپ
کې له ما سره مرسته کړې هم مننه او يادونه وکړم . د دوستانو د رغنده نظريو او وړانديزونو په هيله
.

په ډيره مينه
سميع الدين افغاني

سرليزه

دا عادت دی چې له درده زگيروي خپږي

گڼه څه وو د رحمان له شاعری

”رحمان بابا“

بناغلي سمیع الدین افغاني همداسې درد بدلی او ځور بدلی افغان دی چې د ده د نوې ځوانۍ په تاند پسرلي کې د ده هیواد د پردیو د گوليو د رليو بنسکار شو او د ده آرام او د بشپړ امنیت په غېږه کې او سپدلی ملت د نا آرامۍ او جگړو غېږې ته ولوېد او راز-راز بدبختیو او بدمرغيو دې هیواد او دې ملت ته خولې خلاصې کړې.

د همدې تودو جگړو پر وخت دی د لوړو زده کړو لپاره له هېواده بهر لاړ، په دې هیله چې مسلکي زده کړې وکړي او بیا د هیواد د آرامۍ او د خپل اولس د هوسايۍ په لاره کې خدمت وکړي خو چې بېرته راستون شو جگړې نورې هم خونړۍ شوې او د هیواد نا آرامۍ نورې هم زیاتې شوې وې.

افغاني دراک، حساس او دردمند افغان ؤ دې ټولو پېښو یې په زړه او ضمیر، په وجدان او احساس ژور اغېز کاوه او د ده دردونه یې زیاتول تردې چې د دې پېښو توپاني سیلاب دی هم ورسره واخیست او د مهاجرت په بې سره او بې لوري کاروان کې یې المان ته ورساوه.

د هیواد او د ده د ملي ژوند دا ټول دردونه ډېر درانه شول، د ده په حساس احساس یې فشار راوړ، له زغمه یې ووتل، زگيروي شول او دا زگيروي یې د شعر په بڼه له خولې راووتل او په دې ترتیب یې د دردمن او ویرمن شعر لړۍ راپیل شوه.

بناغلي سمیع الدین افغاني د خپل ژوند هرې خوا ته متوجه شو او د هیواد د دردونو او غمونو په هره برخه یې رڼا واچوله او په شعر کې یې انځور کړې. ده د خپلې طبعې څپانده شعري چینې همداسې طبیعي وساتله او له دې چینې نه لاس ته راغلي شعري څاڅکي یې په همغه بڼه د کاغذ مخ ته ورسول او خپل شعرونه یې بې ساخته باخته په بېلابېلو ټولگو کې تنظیم کړل او مور ته یې راوړسول.

د ده شعرونه د ده دردمنو هېوادوالو په مینه واوریدل او افغاني هنرمندانو د ساز له څپو سره مله کړل.

د افغاني صاحب په شعرونو کې له اجتماعي دردونو سره - سره د مينې سويې نغمې هم شته او د سوي هيواد رنگين يادونه هم او له دې سره د ده په شاعري کې د ادبي رنگينيو پر ځای د هدف بيانولو ته زياته توجه شوې او د خپل زړه رازونه يې د رمزونو له پوښ نه بهر په صراحت او څرگندو لفظونو بيان کړي دي. بناغلي افغاني له هيواده ليرې خود هيواد يادونو له هيواد سره نژدې ساتلی او د هغه ظالمانو په لټه دی چې زموږ پر وطن يې ماتم راوستی دی:

په وطن موجود ماتم دی
تورتمونو کې مو شپې دي
دا د کوم ظالم له لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي

***

گران وطن راته سور اور شو
د دوزخ لمبې ترې خپږي
بل محشر ته حاجت نشته
قيامتونو کې مو شپې دي
دا د کوم ظالم له لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي

***

له دې سره زه خپلې خبرې رانغاړم، افغاني صاحب ته د ژوند کاميابی او کامرانی غواړم.

په درنښت
خپړندوی حبيب الله رفيع
کابل، درېم پروان
۱۳۹۰/۲/۲۰

داغلي زړونه

درنو او محترم لوستونکو !

ښاغلی سمیع الدین افغاني په وطن مین د سولې، صمیمیت، پرگنو او د حالاتو ترجمان د هیواد هغه پیژندل شوی شاعر او لیکوال دی چې شعرونه یې د هیواد د خوږ ژبو هنر مند انوله ژبې څخه نیولې بیاد ښارنو، کلیو بانډو او سیدنکو، ځوانانو او ماشومانو له ژبونه هم د سندرو په بڼه اوریدل کیږي.

ښاغلی سمیع الدین افغاني د هیواد نه لری د پردیسی شپې سبا کوي هغه نه یواځې یو ولسي شاعر دی بلکې ښه نثر لیکونکی هم دی.

داغلي زړونه « د افغاني صیب هغه نوې شعري ټولگه ده چې د درد یدلو زړونو هیلې او خبرې په » کې انځور او راټولې شوی، دغه شعري ټولگه که له یوې خوا خلک د هیواد پالنې روحی ته رابولي د بلې خوا د هغه د ترڅو حقایقو څخه پرده پورته کوي چې د جنگ په دریو ولسیزو کې هیوادوال څنگه او ولې د دې غمیزو ښکارگرزیدلي دي. دالیکنه او مجموعه د جنگ د ترڅو حقایقو ترڅنگ دیوې خوږې کلیوالي مینې هنداره هم ده چې د شاعر د زړه اواز، رازونه، سوزونه، حقایق، د ټولنی او خلکو فلکوریک ژوند د حکایتونو بیلگې په کې په سترگو کوي.

په دغه شعري ټولگه کې شاعریو خواته د جنگ په غمیزو او بل خواته دیوې خوږې مینې خاطرې څخه پرده پورته کوي چې د شاعر د ژوند د مختلفو حالاتو تر تاثیر لاندې د مینې دو لولو نه ډک اشعار او غزلونه یې د هر مین زړه د مینې احساس را پاروي. د شاعر په شعرونو کې د کلیوالي ماحول اثر او د افغان ګډوالو د پردیسی ژوند انځورونه او دخپل هیواد سره ژوره مینه، د هیواد جګړه ایز ماحول او روانو حالاتو باندې کله په پسته او کله هم په څیږه ژبه لیکنی د شاعر هنر بیانوي.

د افغاني صیب په شعرونو کې هم سوز شته او هم ساز کله چې د هغه حماسي او اجتماعي شعرونه ولولو نو شاعر په هیواد کې د جنگ په غمیزو باندې ډیر غمجن ښکاري، لکه د سنگر یوزره ورسپاهي د ناخوالو په مقابل کې دریري او د هیواد والو دروا حقوقو څخه په میرانه دفاع کوي په دی توگه په ډیره زړورتیا د نړۍ بشر پالو او خیر خواه انسانانو ته د نیو کې گوته نیسي

اووایي:

د نـیـا تـولـه راتـه خاندی
 مور په چیغو چیغو ژاړو
 خه سپین سترگې دنیاگی ده
 سیاستونو کې مو شپې دي
 دا د کوم ظالم له لاسه
 چې ظلمونو کې مو شپې دي

بل ځای کې شاعر بیا دخپل د ژوند د خاطراتو څخه د یوې خوږې مینې لحظې لکه هنداره ترسترگو تیروي لکه دا خیالي نظم :

یو گلابي رنگین خپه
 یوه شیبه یوه لمحہ
 د ژوند یو بنکلي خاطرہ
 د خوږې مینې ترانه

هغه دیار خواره کتل
 په گلابي شونډو خندل
 سره اننگي چپه کاکل
 هغه سئونه یارانہ

د شاعر په تخیل کې د هنر د گلبن نه ډیر بڼایسته گلان ترسترگو کیږي ، شاعر سره د هنر بڼا پیږی تر ډیره حده بریالی سفر لري ، د بڼا غلی افغاني په شاعري کې د هنر د بنکلاگانو ډیری بیلگی لیدل کیږي چې د پردیسي ژوند تیری خاطرې او یادونه ورته یو په یو په سترگه کوي ، جلا وطن شاعر د زرهاو پردیسو افغانانو دخولۍ نه داسی لیکي :

مونږ ته مو خپل دکلي لار یادیري
 ز مونږ سپرلي مونږ ته بهار یادیري

زه خپله لیکنه د افغاني صیب په دا څلور یخه ختمومه چې وایي:

زړونوته لار لري د زړه خبرې
عزت ، وقار لري د زړه خبرې
چې په رښتیا سره ژوندن تیروي
لور اعتبار لري د زړه خبرې
زه پدې باورم یمه چې دا شعرونه به ډیرو زړونو ته لار پیدا کړي په همدې هیله تاسې را بولمه د
دغې ښکلې شعري ټولګې لوستلو
ته، د افغاني صیب د لاریاوو په هیله.

د خورولې په مینه
زرلښته حفیظ بشریار-کانادا
۲۰۱۱ - ۲ - ۱۴ م. کال

زه ډويزيم پيم

پر کتابونو سريزی مقدمی او تبصری یو وخت زیات مود وو هر شاعر او لیکوال به کوشش کوه چی پر خپلو اثارو دلویو لیکوالو او پوهانو نظرونه ولری کله کله به داسی هم کیدل چی لیکوال ددغو مقدمو او سریزو له کبله خپلو اثارو ته پر خورا مهمه سترگه کتل معمولا مقدمه به داسی وه چی پر هغی کی به دیوه ادبی اثر لنډیز وړاندی کیده او لوستونکی ژر د اثر پر منع پانگه پوهیدلو. کله چی پر کابل کی دشپرمی لسیزی اثار گورونو پر هر یوه ادبی اثر ډیرو لیکوالو او پوهانو سریزی خپری شوی دی دا یو ډول مود وو هر لیکوال کوشش کولو چی پر خپلو اثارو ډیر پوهانو سریزی ولری کله چی ددغو اثارو سریزی لولو نو له ورايه راته دغه خو نیمگړتیاوی پر ذهن کی تداعی کیږی.

۱: اکثر تبصری تکراری او بی خونده دی.

۲: دکره کتنی څرک په کی نه لیدل کیږی.

۳: له بی ځایه توصیف نه ډکی دی.

۴: تکراری موضوعگانی په کی ډیری تکرار شوی دی.

که داسی ددغو سریزو جاج واخلو بی له شکه ډیر اضافی او بی گتی بی بللی شوپلانی ډیر بنه شاعر دی دا او هغه شعری جونگ له انځورونو او ابتکارونو نه ډک دی زه یی خپریدل گټور بولم او داسی ډیر تکراری مفاهم او بی ضرورته توصیفونه په کی بیان شوی دی.

بل ټکی دادی چی اوس سریزی دومره مود نه دی ولی جواب روښانه دی ځکه چی داوس وخت لوستونکی ددی وخت نه لری چی له کتاب دمخه دی هغه خو مخیزه مقدمه ولولی. او هغه هم دلیکوال صفتونه او یا هم رښتیا نه ویل. زه به هم دخپلو استادانو پر زاړه دود اقتفا وکړم او توکل پر خدای چی څه کیږی.

داغلی زړونه دښه شاعر او لیکوال بناغلی سمیع الدین افغانی شعری جونگ دی او له مانه یی پر دغه اثر د سریزی غوښتنه کړی ده دا چی زه ورته چا پر گوته کړی یم غاړه دهغو بنده خو زه به کوشش وکړم چی دلیکوال غوښتنی ته یو نیم گړی ځواب ووايم.

ما خپله سریزه پر دی پیل کړی ده چی زه دوهم یم ددی مطلب دادی چی له مانه مخکی داغلی صا حب پر دغه اثر خوږی خورا او خوږ ژبی شاعری زړښت حفیظ یو اوږده او تفصیلی سریزه کښلی ده ما چی کله دهغی لیکنه ولوستله نور ا په زړه شول چی وایی:

ما چی څه ویلی هغه تاوویل

نور دویلو هیڅ حاجت نه شته

د زړښت حفیظ له مقدمی وروسته به زما خبری دومره پر زړه پوری نه وی خوزه به خپل کوشش
و کړم چی پر ډیر لنډیز سره ددی کتاب په هکله لږ یا ډیر څه ووایم.

افغانی صاحب وایی:

دانا دوست به تل ښیگنی درته ښایی

نادان دوست به دی اخته کړی په جنجال

افغانی د دوست په نقد کی خفه نه دی

خو څو ریری تل د زړونو په ملال

زما په اند افغانی صیب دیو ښه شاعر نه پرته خورا ښه طرزی یا تصنیف جوړونکی دی او داده
د شاعری یو لوی کمال دی ځنی طرزونه او سندری خویی ډیر ژر داوړیدونکو زړونو ته لار پیدا کړی
د هر چاپ پر ژبه دی او دی دده شهرت هم زیات کړی دی که دکمیت او کیفیت له پلوه یا دپوهاند
صاحب زیار پروینا جوله) شکل (منځ پانگه) محتوا (له پلوه د افغانی صاحب دغه شعری جونگ
گورو نو هغه د ښجاره کڅوړی ته ورته ده چی هر څه په کی موندلی شو څلریزی ، نظمونه ، لنډی ،
متلونه غزلی رباعی بگتی او د شعر هر قالب په کی موندلی شو .

زما پر اند افغانی صاحب یو ډیر ښه اولسی شاعر او پردی برخه کی یی دخپل وخت له ډیرو همزولو
مخکی اوږده مزلونه وهلی دی که دده دغه هڅی همداسی جاری وی نو لری نه ده چی هغه له دی نه
هم ډیر ښه او زړه وړنکی اثار خپلی خواری او ملنگی ژبی ته وړاندی کړی ، زه ده ته اوږد عمر او د
ادب پر میدان کی له دی نه هم دښو اثارو د لیکلو دعا کوم . اوس همدومره .

پر شاعرانه مینه

افضل ټکور ددوه زره یولسم کال دمی پنځمه لندن

د وطن په یاد

په وطن موجود ماتم دی

تورتمونو کې مو شپې دي

داد کوم ظالم له لاسه
چې ظلمونو کې موشپې دي

*** **

گران وطن راته سوراورشو
دوزخ لمبې تری خيژي
بل محشر ته حاجت نه شته
قیامتونو کې موشپې دي
داد کوم ظالم له لاسه
چې ظلمونو کې موشپې دي

*** **

د کابل هره کوڅه مو
بنکلي بنکلي خاطرې دي
اوس یې وران او ویجاړ گورم
گړنگونو کې موشپې دي
داد کوم ظالم له لاسه
چې ظلمونو کې موشپې دي

*** **

زور او ځوان مو شهیدان شول
څوک بې پلاره څوک بې مور
د چاکور جوړ قبرستان شو
زیارتونو کې موشپې دي
داد کوم ظالم له لاسه
چې ظلمونو کې موشپې دي

*** **

افغانان ټول تاراو مار شول
څوک په کوزا څوک په بردي
په وطن کې چې اوس سیري
ماتمونو کې یې شپې دي
داد کوم ظالم له لاسه

چې ظلمونو کې مو شپې دي

*** **

د اسلام په تمه تمه
د کافرو کاني وشوي
هـيـخ تمیز کولای نه شو
په چرتونو کې مو شپې دي

دا د کوم ظالم له لاسه

چې ظلمونو کې مو شپې دي

*** **

دنیا ټوله راته خاندي
مور په چيغو چيغو ژاړو
خه سپين سترگې دنياگۍ ده
سياستونو کې مو شپې دي
دا د کوم ظالم له لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي

*** **

افغانی وطن به جوړ شي
که د خدای مهرباني وه
د پردو لاس به لنډیږي
امیدونو کې مو شپې دي
دا د کوم ظالم له لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي

*** **

ددې شعریوه برخه د وطن تکړه او خوږ ژبي هنرمند بناغلي صدیق شهاب په خوږ او از او ترنم کې
کمپوز ، کلیپ او د هیواد والود
توجه ورگرځیدلی ده .

پريبرده پريبرده اي مرگيه

لر دمه شه اي زرگيه
زه لا نورخه كول غوارم

لر مي پريبرده اي مرگيه
د ايمان آزمويل غوارم

چي منبر مي چا سيزلي
دهغو پرخول غوارم

زماورور بي چي وژولي
ترې گريوان خيرول غوارم

ببر سري ماشومان مي
له بمو بچول غوارم

چي ترې والوزي کوتري
د پنجره ماتول غوارم

لا نيمگري مي آرمان دي
خپل آرمان ته ور تلل غوارم

دا چي کور په کور روان دي
داماتم ختمول غوارم

نا امید داغلي زرونه
په ليمو بنکولول غوارم

دا کشتی په ډو بییدو ده
تر توفان تیریدل غواړم

رښه داسې طاقت را کړی
د ولس پاڅول غواړم

چې مور تول سره یوځای کړي
پوه رهبر درول غواړم

پر پریده پر پریده ای مرگیه
زه جانان ته ورتلل غواړم

یو پاڅون یو انقلاب ته
لراو بریو کول غواړم

یا به دا ارمان پوره کړم
یا کفن څیړول غواړم

بیا نو هله په مزار مې
سرې جنډې رپول غواړم

۱۱ - ۱۱ - ۲۰۱۰ م کال

زمور د کلي هغه کور

زمور د کلي هغه کور
هغه ختین دیوال کې لور
هانگری دلرگو اور
چارانه واخسته په زور؟
د کور په مینځ کې وه بیاله
هادانگورو بڼه چيله
پکې یو بنکلي شان حجره
اوس پې احتیاج کړ لو دنور
چارانه واخسته په زور؟
بنکلي باغچه دمیلمنو
دڅپه ورو شا څلمو
وه د خونې او بدو شپو
اوس راته پاته دی پیغور
چارانه واخسته په زور؟
چا ترینه ویورې دروازي
هم پې کرکې ماتې نسیبې
نې د تنور خیژي لمبې
اوس لوتې لوتې دی نسکور
چارانه واخسته په زور؟
یمه محتاج د بل وطن
نه مې شته کورنه مې مدفن
وي به د هجر ځانکندن
مات زړونه څنگه شي تکور
چارانه واخسته په زور؟
رېه مور ستا یو بنده گان
له تانه غواړو مور امان

يو زوريدلي په بد شان
که ته زموږه شي غمخور
چارانه واخسته په زور؟
چې گران وطن موشي اباد
دغه غمجن زړونه شي بناد
دسره جوړ شي دا بنياد
افغاني بيا شوکلی کور
چارانه واخسته په زور؟

*****

۵ - ۱۲ - ۲۰۰۹

وختونه

يو گلابي رنگين خپه
يوه شيبه يوه لمحہ
د ژوند يو بنکلي خاطرہ
د خوږې مينې ترانه

راته په زړه شوې سلسلې
ها د ياد و نوښې شيبې
ستا د وصال ډکې پيالې
بنکلي ساقې او پيمانه

هغه د يار خواږه کتل
په گلابي شونډو خندل
سره اننگي چپه کاکل
هغه ستونه يارانه

هغه سپرلی بنایسته گلان
هغه شنیلې ، غراو د امان
زیر مازیگر بنکلی جانان
بي میو مست وم دیوانه

ژوند کې خوږې شته هم ترخې
داژوند رنډلري هم شپې
کله خوښي کله گيلې
کله وختونه جانانه

داژوند تيريري هم ايام

خوږوې دمینی خوږ انجام
بني خاطرې د خوږ گل فام
خوږه دمینی افسانه

اوس نه دلدارشته نه دلبر
نه پې منگی شته نه گدر
لکه د ژمې مازدیگر
هسې تیریرې زمانه

*****

۲۰۱۰ - ۴ - ۲۰ م کال

ملي خائن ته

بل مې وژنې او ته گورې
څه عجيبه شانته وروړې

د وطن په غيږ کې لوی شوې
ورته واپې سپکې سپورې

د پردوسره دې رازدی
خو حاکم زما د کورې

خو د وطن دې په بل خرڅ کړ
تش په خوله واپې چې وروړې

چې يووالي ته دې بولي
جوړوې بانې څه نورې

دا وطن د هر افغان دی
ته شملې په سپکه گورې

تاريخونه يې ژوندي دي
دا چنگيز او مغل گورې
قدرتونه په گونډو شول
سورلبنکر او پرنگ پورې

خو يوه خبره واوره
که هرڅه په زړه کې تورې

چې تيار ورسې رڼا شته
بيا په کومو سترگو گورې؟

نن یووالی ضرورت دی
که اصیل بچې د مور بې

د ملی گتو پاس بان شه
که په هر تنظیم کې جوړ بې

نور د جنگ لمن کره ټوله
که خلاف د ظلم او زور بې

افغاني احساس اشنا کره
چې د هر زخم تکور بې
۲۰۱۰ - ۳ - ۲۴ م کال

اجمل بابا د مړينې په مناسبت

ژوند تيريري تمئ نشته د هيچا
افتخار شي چې رښتيني شي پيشوا
پښتنو كې شاعران هم ليكوالان شته
خو بيا خوك پكې رهبر شي هم پيشوا
نن په سوگ كې د اجمل بابا ماتم دي
پرې خفه دي رښتین زړونه د دنیا
پښتنو په لړ او بر مرگی مرگی دي
نن اجمل خټك پرېرېدي فاني دنيا
چې بې عمر ټول تيريري په خدمت كې
دوعا گوی شي هم د زور هم د برنا
رب دې ستا د خدمتونو اجر دركړي
جنتي شه داسې خوی د پښتونخوا
كورنی ته بې تسل د خدایه غواړو
خدمتگار وه افتخار دي هم بابا

*****

فبرال ۲۰۱۰ م کال

د بناغلي اټک يوسفزي د) کرجي بابا (د ليکنې پر بنيا د

جنتي خوب

ماويل جنت مود پښتو ډک شو
په خوږو ژبو پښتنو ډک شو

ځای د پښود ايسود و کم دی
په احمد زو او درانو ډک شو

هلته ځاځي او هم ساپي وينمه
د پوپل زو او نورزيو ډک شو

دلته مسود او ابدالي قامونه
په ميرنيو يوسف زو ډک شو

گوري چې ټول کړي په پښتو خبرې
د پښتونخوا په پښتنو ډک شو

دا دی سيد عبدالخالق وگوري
په ماشومانو او زرو ډک شو

کوچني ماشوم مې غوږ کي وروويل
زمور د کلي په ځلمو ډک شو

ويل چې کرجي بابا دلې واستول
زمور په خواخوږو او پلرو ډک شو

ماشوم کرجي کرجي نارې وهلې
ويل د کرجي بابا د کړو ډک شو

ها د شين ډنډ جنتيان هم دلې دي
ويل د حاکم په فرمانو ډک شو

ماشوم لوی ورته اشاره وکړله
ويل انتظار د لوی صفو ډک شو

شاو لیکوت پښتانه هم رادرومي
هغو بې وسو په بچو ډک شو

دا د فراه او د شين ډنډ ځامن دي
دا دهغو کلو بانډو ډک شو

ماته شهیدې پښتنې وويلې
د زور واکانو په ظلمو ډک شول

ما ويل چې زه هم جنتي شوم ربه
څه د ځان مرگو په حملو ډک شو

د یربیا چارو اکو په عزت لیرلي
څه یې په مکر او پلمو ډک شو

پېغلي شهیدې راته داسې ويل
زما د واده په میلنو ډک شو

دا رنگینه جامې مې نه گوري ته
زما د خاوند په وینو سرو ډک شو

ناخپه غږ او غږم بهار شو پورته
کور دهندارو او گردو ډک شو

گورم چې لري دخپل خايه پروت وم
زړه نا اميده له سلگو ډک شو

ما مې د کور خلکو ته غږ پورته کړ
غږ مې د زړه په لرزیدو ډک شو

زموږه لوی اوسندريزه کلی
اوس په نارو اوپه سوړو ډک شو

زما حواس ټول پريشان بنکاریده
چې ټول بدن مې دخولو ډک شو

اوس هم هغه وحشي غږونه اورم
کلی مو ټول له تور لوگو ډک شو

رښه په موږ څه حالتونه دي نن
زموږ وطن په اديرو ډک شو

*****

۵-۳-۲۰۱۰ م کال-جرمني

تابه دلد ار کرم

مازيگردي زيړي لمردی
خوږ اشنا می مروردی
شینکی خال په تندي ږدمه
خپل اشنا خوشحالومه
وریخی وریخی باران اوري
خوږ اشنا په بلی بنوري
داشنا دیدن ته ځمه
د باران کله منمه
اوږدې لارې دي سیندونه
پراته مخکې ګرنگونه
غره په سر کېږدی وهمه
اشنا ځان له ستنومه
خوږ اشنا مې مساپر شو
لاړ ځمانه مرور شو
سپینه خوله ورته ساتمه
اشنا ځان له را بلمه
په تندي دې شینکی خال دی
په یاری کې دې کمال دی
سترګې توري په رنجو کې
بیا گذار په مټین زړو کې
سترګې توري په رنجو کې
جوړ شرنګار دې د بنگړو کې
خیال ګودرته د ورتلو که
شین منګی دې په اوږو که
افغانی ستا خریدار دی

ستاد بدې شېبـوياردى
سراو مال به درنه خار كړي
خوږاشنـاتا به دلدار كړي

*****

۱۷ - ۷ - ۲۰۰

بدلون

هغه دنيا ده نن پې رنگ بدليږي
اغيا رهغه دی نن پې څنگ بدليږي

دا کومې لويې چه پرون چليدې
نن د هغه لوبونيرنگ بدليږي

دا د شباب شاني ظاهره بنکاري؟
که په رښتيا سره يې خوند بدليږي؟

پرون چې خپلو کې وه لاس او گريبان
د هغه خلکو نن فرهنگ بدليږي

ځای د توپک که د قلم سره شي
زمونره شاه زموږ ملنگ بدليږي

د يو ارمان د يو تغير په هيله
په علم او پوهې ځای د جنگ بدليږي

*****

۲۰۰۹ - ۱۱ - ۷

نیمگری لار

مونږ ته مو خپل دکلی لار یادیري
ز مونږ سپرلي مونږ ته بهار یادیري
مونږ دژوندن په اوږدې لار ورتلو
خپل مستقبل ته امید وار ورتلو
دامو د دین او داین لاره وه
دامو د پوهې او یقین لاره وه
مونږ پدې لار کې خپل مقصد لورې تلو
مونږ خپل بري او خپل مطلب لورې تلو
ددغې لارې د منزلنو وروسته
بیا دکلونو کړاونو وروسته
اوس هم منزل ته رسیدل گران دي
په دې پیچومو ورختل گران دي
ددغې لارې سرانجام نشته
پکې بناغلی او نیک نام نشته
په پردوسر په بل گلشن لارو
د خپل مطلب ځینې په څنگ لارو
اوس یو محتاجه د پردود وطن
یوناعلاجیه د میرو د وطن
دلته مو هم ز مونږ ارمان ژروي
مونږ خپل مالت خپل گلستان ژروي
مونږ زحمتونه کړاونه گالو
مونږ په رښتیا تیاره وختونه گالو
چې په وطن مولوی ناتار جوړ دی

وحشي خزان مو په گلزار جوړ دی
مونږ خپل وطن ته د خدمت په هيله
مونږ د اباد کلي ، مالت په هيله
اوس په همدې ارمان سوچونه کوو
په خپل تير شوي ژوند فکرونه کوو
مونږ ويل وطنه چې اباد به دې کړو
غليم به ورک کړو او بنياد به دې کړو
چې مو پدې دنيا جنت جوړ وای
خپلو پلرو ته مو عزت جوړ وای
کله به خپل وطن اباد ووينو؟
د ولسونو اتحاد ووينو
اوس ترې محروم يو هر هرڅه تباه دي
ټول زحمتونه او کړه وړه تباه دي
که خداي مو بيا په هغه لار بوځي
په هغه کلي او گلزار بوځي
ر به موږ ستانه تل امان غواړو
د بنه ژوندون سره ايمان غواړو
ته مو عزت ته مو همت وساتي
ته مو غيرت زمونږه پت وساتي
څه بهي گناه ډير افغانان تباه شول
زمونږ زاره زمونږ ځوانان تباه شول
له دغه بنده موږ ازاد کړې ربه
د ولسو مو اتحاد کړې ربه
تر څو د کلو په لار بيا لار شو
د خپل بناغلو په لار بيا لار شو

په افغاني احساس وطن جوړ کړو
ها دخپل پلار نيکه مدفن جوړ کړو

*****

۲-۳-۲۰۱۰

د زړه خبرې

زړونوته لار لري د زړه خبرې
عزت، وقار لري د زړه خبرې

چې په رښتیا سره ژوندن تیروي
لوړ اعتبار لري د زړه خبرې

مینه ده ژوند دی او اخلاص دی پکې
د زړه قرار لري د زړه خبرې

دوکه یوځل وي نور بیا لار نلري
عزت هر بار لري د زړه خبرې

تل دي رښتیا تل دي پخې خبرې
ډیر طرفدار لري د زړه خبرې

افغاني ژوند په صداقت ښکلی شي
زرغون بهار لري د زړه خبرې

*****

۱ - ۲ - ۲۰۱۰

د بزکشي لوبه (وزلوبه)

څه عجیبه ساعت تیري ده
بزکشي ده بزکشي ده

د حلال په دایره کې
په همدې حساس موقعه کې
پروت و زگورې طلايي ده

بز کشي ده بز کشي ده

د حلال د دايري نه
راټول شوی دی حلقی نه
بنی او چپ ډلو سيالي ده
بز کشي ده بز کشي ده

وحشی لوبه ده چالانه
کشمکش له هری خوانه
چې دخان په اس خوک خغلی
د همغو کاميابي ده
بز کشي ده بز کشي ده

ای ددی لوبی حاميانو
تنو مندو بزکشانو
د وزی په جگیدو مو
کره قبوله خود کشي ده
بز کشي ده بز کشي ده

بز کشي خائله هنر دی
هرخوک کله تری خبر دی
اوریدلې به چانوی
د چهل دزدو فکاهي ده
بز کشي ده بز کشي ده

خلک حيرانه او ابتر دی
د خپل خائنه بی خبر دی
که خوک لږ پکی دخیل شی

بیانو سمد م بی ابی ده
بزکشی ده بزکشی ده

داچی سیل یی بی پیسو دی
چانس د خوان او د زرو دی
که جاهل پکې کامیاب شو
بیانو جوړه خرابی ده
بزکشی ده بزکشی ده

اوس خو خلک دی خوشاله
د بزکشود کماله
چی سبا ته به څه کیږی
نامعلومه شان بازی ده
بزکشی ده بزکشی ده

دا یو نیم پکې مکار دی
خدای وهلی بی روزگاری
وی چې ځان پکی شریک کړه
د وزلوبی سات تیری ده
بزکشی ده بزکشی ده

یوه ډله ده کاذبه
کور او کلی کی فاسده
که هغه چرته چانس راوړی
بیانو جوړه گلو وږی ده
بزکشی ده بزکشی ده

عجیبه چاپ اندازان دی
خوک قوی خوک ضعیفان دی
خوک جاسوس دبل د تیم دی
وایی دا دیمو کراسی ده
بزکشی ده بزکشی ده

بزکشی زموږ کلتور دی
گوزیدلی مو غرور دی
شی که خلاصه دا سیالی نن
سبا بیا همدا خواری ده
بزکشی ده بزکشی ده
خدای که بنه بزکش کامیاب کری
چی سیل بین ټول پری حساب کری
چی که بنه بزکش کامیاب شو
بیاد ټولو خوشالی ده
بزکشی ده بزکشی ده

دا وزه دهغه مال دی
چی مغرور په خپل کمال دی
لوی بادار ورته ساتلی
بنکلی کپ رنگ طلاي ده
بزکشی ده بزکشی ده

*****

۲۸ - ۷ - ۲۰۰۹

د مینې لار

په کومه مینه چې اظهار کوي
کله اقرار کله انکار کوي
په یو نظر بې زړه زما وړي دی
لکه بنکاري د زړو نو بنکار کوي
هسې په ناز او کرشموتیره شوه
لکه سپوږمۍ وریځ کې رفتار کوي
داسې په مینه او ادا غږیده
خوږې خبرې خوږ بندار کوي
مدې شوې تیرې چې خبرې نشته
قاصد چمونه د بازار کوي
دا بد قاصد هم په نازلو ارزي
ځکه د زړو نو کاروبار کوي
د افغاني زړه ته بې لارموندلې
مینه د زړه ، زړنو ته لار کوي

*****

۲۰۱۰ - ۵ - ۲۵ م کال

هاچې روږدي په تراخه دي

که ځوانان دي که زاره دي
هاچې روږدي په تراخه دي
دوی دي خام کله پاخه دي
چې د ژوند ځینې ماږه دي
د ماښامه تر سهاره
د خزانه تر بهاره
دوی د کال په هر موسم کې
د غفلت په خوب بیده دي
د دنیا د کارو زیاره
د زحمت او د روزگاره
ځانله نه گوري ائینه کې
په اوږو د بل پراته دي
د ژوندون ځانله مفهوم شته
حرکت شته هم سکون شته
د دوی ټول عمر سکون دی
د یخنی په شان ساړه دي

د اشنا پرون

هیر شه مازیگره د اشنا پرون
ای د زړه پره د اشنا پرون
ما چې د کلونو پرې حساب کوه
وې وتم د دره د اشنا پرون
ما یې اوږدې لارې لنډولې خو
چا کرم د نظره د اشنا پرون
نور مې د خوبونو او خیالو دنیا
هیره کړه د سره د اشنا پرون
اوس راته حساب کې د پردو بنکاري
مینه سوداگره د اشنا پرون
مات مې شو پالنگ دورختو تکل
کوز شوم د بستره د اشنا پرون
بیا د گلرو خانو په چم راغلمه
پوه شوم له هنره د اشنا پرون
پرېږده افغاني نور پرې حساب مکړه
لار شه د نظره د اشنا پرون
۲۰۱۱ - ۳ - ۲۲ م کال

داغلي زړونه

تورې وريځې طوفانونه
غم لرلي ما بنامونه

بيا اسمان ولې په قهر دی
بد حالت دی بدروزگار دی

دي غمجن غمجن وختونه
نا امید داغلي زړونه

ځوانيمرگ بنکلې ځواني ده
دنیا هسې ده فاني ده

ځي داوښکو سيلابونه
پرې لامده شول گريبانونه

ځوانيمرگ مونږ بهار دی
جگ نښتر لکه چنار دی

رښه راوولې قرار بيا
د دې سيمې په گلزار بيا

غوټی و سپرې خندا شي
خوشالي په هره خوا شي

رښه ختم دا ماتم کړې
خوشالي په هر قدم کړې

د اسمان لمنې شنې کړې
د خوښۍ بلې ډيوې کړې

ستا دربارته دوعاگوى يو
چې پدې خبره پوى يو

صرف تحفه زموږ ايمان دي
دا ژوندون يو امتحان دى

۲۰۱۱ - ۱ - ۲۶ م. کال

نا معلومه انتها

دغه حالات راته بد نامه بنکاري
دا هلي ځلي هم ناکامه بنکاري
چې واک کې هېڅ په لاس کې هېڅ نلرو
دغه اغاز موبې انجامه بنکاري
دا چې مطلب ته رسيدلی نشو
دا دصياد له مکره دامه بنکاري
څوک چې زموږ ځان غمشریکه بولي
دهغو نیت هغو د گامه بنکاري
کله يقين کله پيښمانه يو موږ
اوس د يقين خبره خامه بنکاري
که موږ په خپلو کې يوموتی شولو
بیانو مطلب موږ ته څو گامه بنکاري
د افغاني ولس خدمت لپاره
ملي وحدت بنکلی له نامه بنکاري

کلیوالي مصري

اوربل دي تور رخسار دي سپين دي
دا مي يقين دي چي به وشي ديدنونه

زلفي بي بيا په مخ خوري کړي
دا پت کاته بي په زړه غشي واروينه

ديار په غيره کي شين منگيه
غيرکي ديار بي مزه ماته راکوينه

د جلي شنه او سره بنگري دي
شرنگ د بنگرو بي عاشقان ازاروينه

اوربل بي تور رخسار بي سپين دي
په لاري تگ د بناپيرو کاني کوينه

په لار کي پروت بي مات بنگريه
راته را ياد شول د اشنا خواره وختونه

په لار کي پروت بي مات بنگريه
راته را ياد شول شوه د اشنا دک مروندونه

ديارد پوزي سور چارگله
مزي دي وکړي چي ليلا دي گرځوينه

ديارد سپين رخسار پيکيه
شمال دي بوزه چي بي سترگي ووينمه

*****

۸ - ۱۰ - ۲۰۰۹

حيران يم

خينو، خينو انسانانو ته حيران يم
چې شکر يې په ظاهره او پنهان يم

په ظاهره د ورورۍ نه درته وايي
خود زړه په ارادو يې بدگمان يم

چې ته نه يې بيا د بل سره يې مخ شي
ورته وايي زه دې دوست په هر ميدان يم

خپلې گټې به د بل په زيان کې گوري
زه دا مکر، دوه مخۍ ته يې حيران يم

په هر لوري دنفاق اورونه بل کړي
پدې کار کې باوري پرې د شيطان يم

سکني خواخوږي، ورونه سره بد کړي
بيا په هريو پاچاهي کړي وايي خان يم

که د بل سره خاين شي گناه گار شي
خو د دين په نوم به څنگه مسلمان يم

د اخلاص او د راستي بنکلي دنيا ده
پرې زور پرېم غلطۍ ته يې حيران يم

صداقت او ورورولۍ کې سرلوړي ده
د دوه مخو په دوستي تل پښيمان يم

۲۰۱۱ - ۱ - ۲۸ م. کال

داڅوک دي؟

داڅوک دي چې تاريخ او په زمان موشک لري؟
احساس موراته وژني په ايمان موشک لري

مور سرد هر جنجاله دخپل سر په بيه جگ دی
زمور په قوي عزم او پيمان موشک لري

فطرت کې مو ځای شوی آزادي دخپل ولس ده
بنکاريري چې په لوړ نوم د افغان موشک لري

باتور د زمانې وم په ملکو مو واکداري وه
زمور د جد په ځمکه او آسمان موشک لري

ولس موراته وژني د پردي سامراج په امر
زمور په ارادو د زور او ځوان موشک لري

د بنمن که مې په خپلو کې نفاق ته سره بولي
په پوهه متانت او پاک وجدان موشک لري

د يرژر به بې خپل عقل په سر راشي لري نده
چې څوک مو په بري د جنگ ميدان موشک لري

نن هرڅه نه ای ورو نو ديووالي ضرورت دی
يوکيري هرافغان پدي آرمان موشک لري

*****

۲۰۱۰ - ۴ - ۲۴ م کال

د مطلب انډيوال

چرگ مارغه، الوتی نه شي
خودبازپه وزرو خاندي

ني په خپله خه کوی شي
نه دبل په سود اوزيان دي

بل ته هيڅ ويلى نه شي
بس دکور داره ماران دي

د اسپين سترگي بي کماله
د بنمان خپله د خان دي

زړه يې سور لکه کنگل دي
د بزمونو نقادان دي

ددوی مينه بازاری ده
د مطلب انډيوالان دي

۲۰۱۰ - ۱۱ - ۸ م کال

مه وژنی!

مه وژنی، نوره خوآنان مه وژنی
نور دا بیر سرماشومان مه وژنی
بس کرئی دغه ظلم او جفا نوره
نورد کلې زور او خوآنان مه وژنی
پریردی، چې گلونه شي باغونه شي
زمورد انازولي بچیان مه وژنی
تاسې به هم کور لری اولاد لری
دغه بی گناه انسانان مه وژنی
صرف د غارتگر او ترهگر په چم
نور مود ایئن لاریان مه وژنی

۲۰۱۱ - ۲ - ۲۵ م. کال

سپرلی سپرلی وطن

موسم د سرو گلونو نو بهار مې را په زړه شي
شيبې خواږه وختونه د لدار مې را په زړه شي

شعلې چې بې د حسن او بنکلا هر لور خپرې وې
هغه بنکلي ساقي او سپين رخسار مې را په زړه شي

پرون چې وه پردیس نن ها خیالونه مې کوربه دي
بنايسته بنايسته باغونه ننگرهار مې را په زړه شي

په مینه او اخلاص چې د هر لوري ورته درومي
جنده دسخي جان بنکلی مزار مې را په زړه شي

قندهار کلي باندي او د ميلو په جم او جوش کې
باغونه د انگورو ، سره انار مې را په زړه شي

غزني کې هم پراته دي رسيدلي زيارتونه
د خوږ وطن تاريخ او افتخار مې را په زړه شي

پامير په جگه غاړه د اسيا يوهسک غروردي
سپن غرلمني سرې شي لاله زار مې را په زړه شي

علما هم د وطن زموږ د پوهې سپرلې دي
هرات کې عالم پوه خواجه انصار مې را په زړه شي

بادغيس په وچو دښتو او د للمو په تپو کې
هغه لوی لوی ځنگلونه پسته زار مې را په زړه شي

باندي ها کلاگانې په دره د ايشنگ کې
تگاب ، نجراب راواخله گل بهار مې را په زړه شي

لغمان مو هم ډير ښکلی طبيعت شي په سپرلي کې
ښايسته عمر زائي او ايشنگار مې را په زړه شي

*****

۲۷ - ۱ - ۲۰۱۰

ووايه!

ووايه اشنا که راته خه وايې
اورمه که بد يا راته بنه وايې

ستا لوري مي ټول په ځان منلي دي
ستا زړه که خواږه که خه ترخه وايې

ماته په رښتيا باندي منظور يې دي
وايه د رندی که دې د زړه وايې

زه خو دې په مينه باندي پايمه
ته به اوس پدې کې راته خه وايې

پوی يمه اشنا په دې باور يمه
ماته د خوږلن زړگي خواله وايې

۲۰۱۱ - ۱ - ۲۲ م. کال

يوه لنډه كيسه د مورد ورځې په مناسبت

د مور زړه

يو كيسه د يوې ښكلې ناوگې
وه حسينه په مثال د ښاپيړۍ
د ښكلا شهرت يې ډيروه بې انداز
چې پرې خپله وه اگاه لدغه راز
ډير ځوانان يې د ښكلا وه خريدار
كبرجنه ډير مغروره په رخسار
ښكلې ځوان وه په هغې زړگي بايللى
هغه حسن يې زړگي ترگوگل وړې
په خپل فكر كې با عزمه با ايمان
ښكلې پيغلې ته بې اظهار كړه خپل ارمان
پيغلې وليده چې ځوان دى هسې ښكلې
چې په ما باندې بې خپل زړگي بايللى
چې د ځوان اظهار يې واوريده بڼه شان
ورته وړاندې كړه خپل شرط په هغه ان
كه دې شرط راته قبول كړه زه يم ستا
بى له شرطه به دې نشمه ليلا
ځوان ويلې چې هر شرط ته يم تيار
راته وايه چې زه نلرم قرار
ويل چې شرط مې دى مشكله كه پوهيږې
همدا اوس به د مور كورته روانيږې
مور دې مړه كړه ماته را يوړه لړمون
پس له هغه به كامياب شي په ازمون
زه به ستا شمه ژوندون كې تل مدام
كه قبول كړې زما شرط زما مرام
ځوان په منډو دخپل كور په لورې سرشو

د خپل مور ته رسېدلو په تکل شو
هلته گوري چې بې مور په خوب بیده وه
بې خبره دخپل ځوی پدې قصه وه
لوی چاره یې دخپل مور په گوگل سر کې
سمدستی یې دخپل مور ځیگر بهر کې
دا ځیگر یې کې په لاس په منډو سر شو
د جلي په لور بې عزم او سفر شو
ورخطا د هغې پیغلې په لور سر وه
لیونې دخپله ځانه نا خبر وه
چې نا خاپه یې پنبه شوه لار کې بنده
راگوزار شو دیو غت کانی تر څنگه
دی په خپل درد او فریاد باندی اخته شو
مور ځیگر هلته گوزار او کللوله شو
مور ځیگر نه دا اواز شولو بهر
اه ، پاک ربه چې مې ژوبل شو پسر
د اواز په اوریدو په چغهار شو
ځوان په هغه سات دخوبه را بیدار شو
چې دخوبه یې سر جگ کې دم ساعت
مور بې سر ته ورته ناسته په هیبت
مورې غږ ورباندې وکړ ځویه څه دي
بیا نارامه وې خوبونه دې درانه دي
ځوان چې خپل مور ته له ورايه وکتل
له هیبته یې پنبو ته ودانگل
ویل مور جانې زه یم ستا اصلي قاتل
ما ته عفه کړه انصاف نه وم غافل
تا روزلی یم خپل نفس کې تردې دمه
چې ژوندی یم زه به ستا قدر ساتمه
خوږ موجود یې ته خلقت دپاک سبحان

ستا دا پاڪي عاطفي ته يم حيران
مورده مينه مور احساس دي د ژوندن
يوهستي ده هم رنبا د سباوون
هغه شوڪ چي د مور قدر ته رسيڙي
د خالق پدي پيرزوباندي پوهيڙي
په دنيا کي تر هر ڇه نه خوږه مورده
مور نعمت ده مور بنڪلا د هريوڪورده

۲۰۱۰ - ۵ - ۹ م کال

تير وختونه

خه حالات موپه وطن دي چې تيريزي
خواني هيلي ارمانونه مو ژريزي

خه وختونه فرصتونه په تلو تلو دي
زموږ هيلي اميدونه په سلگو دي

اوسيده په يو مالت کې بنكلي خوان
وه قانع په خپل قسمت په خپل گذران

شپه او ورځ ئې په زحمت او مزدوري وه
کر د ځمکې د نيکويې غريبي وه

وه خوشاله خپل مالت کې دغه خوان
هم راضي په سخاوت د پاک سبحان

بد حالاتو د وطنه مساپر کې
دي ناخوالو د کلونو مهاجر کې

شپې او ورځې تيريدې مياشې کلونه
ورپه زړه شود وطن خواره وختونه

هغه کلی ها بنایسته باغ او گلزار بیا
د سپرليو او فصلونه نو بهار بیا

يادول يې شپه او ورځ خپل وطنونه
د مالت هغه شيبې خواږه يادونه

ويل چې خدايه خپل ملکونه مې ياديري
د وطن شنه شنه فصلونه مې ياديري

د ودونو او دودونو رواجونو
ها ديري ها مجلسونه مې ياديري

د پي مخو بنکلو پيغلو بير او بارکې
هغه لوی لوی زيارتونه مې ياديري

د چيني نه د اوبو منگي په سرکې
ها د پيغلو کتارونه مې ياديري

په اخترکې د خوانانو ډلې ډلې
هاميلي او اتنونه مې ياديري

رنگ په رنگ بنکلي جامې د طاعتونو
په مسجد کې بڼه و عدونه مې ياديري

مړ او بل د اوربلکو الوتنې
د بامو د سر خوبونه مې ياديري

خومره بنکلي څه بنايسته کلي باندي دي
جم او جوش د بازارونو مې ياديري

يادول يې زياتوي د زړه دردونه
افغاني ها تير وختونه مې ياديري

د مینې راز

دمینې راز مې د اشنا سره وه
لکه د گل چې د بورا سره وه

لکه دریاب هاند او خپې، خپې وم
کار مې د می او د مینا سره وه

چې وم د مینې په وفا بې باور
دا سې مې راز هغې لیلا سره وه

هره شیبه هره لمحہ بې بوله
خه د روا خه د گناه سره وه

دا بې د مینې او وفا شیبې وې
د ناز کاته بې د مسکا سره وه

افغانی خومره بڼې شیبې تیریدې
د خوب تعبیر مې په رښتیا سره وه

*****

رایسویک - هالند

۱ - ۱ - ۲۰۱۰

د سولې د بنمن

چې وي د سولې او صفا خبرې
د افغانانو د پخلا خبرې
وي د ورورې اوبې ریا خبرې
دا د لستونې مارا نکار کوي

دی په جنگو کې خپل هستي غواړي
د افغانانو تباهي غواړي
خانله بزنس دبل نیستي غواړي
خکه د سولې نه دی ډار کوي

دی د سبا ورځې حساب بیروي
د خپل کره ورونه پې ځواب بیروي
دی د کاذب وجدان عذاب بیروي
په سولې کله اعتبار کوي

زموږ مالت بې په سوراوړ سیخلی
د چا خرمن د چا بې کور سیخلی
زموږ وطن بې لور په لور سیخلی
دغه جاني کار د خونخوار کوي

دی برالا د بل په ډول گدیږي
په سپین سترگي دبل په زور غږیږي
خبره یو وي خو دی نور غږیږي
خاین د بنمن دي چم د مار کوي

د شرق او غرب دوی په فرمان دي
هسي په نوم باندي افغان دي
دوی مو لستونې کې ماران دي

صرف افغانيت په خوله اظهار کوي

دوئ پښتانه هم پشئي وژلي
هم يې ازبک نورستاني وژلي
دوئ د افشار واره بچي وژلي
اوس هم په جنگ باندي ټينگار کوي

راځئ اي ورنو اتحاد جوړ کړو
چي سره يوشو خپل هواد جوړ کړو
سوله يوالي ته بنياد جوړ کړو
پردي په جنگ باندي تلوار کوي

داد باتورو شاخلميانو کوردي
دبا ايماننه دين دارانو کوردي
دبا عزتته افغانانو کوردي
افغان په سولې تل اسرار کوي
۱-۲-۲۰۱۰ م کال

د علامه محمد سعيد «سعيد افغاني»
د ۱۳۵۶ هجري شمسي کال د ليکنې پر بنا
دا څه حال دی؟

پوه نه يم چانه دا پوښتنه وکړم
څنگه ددې حالت څپر نه وکړم

څوک به ددې تپوس ځواب ووايي؟
ددې حالت راته حساب ووايي

ډاره، هراس خو مو خلاف ته بيايي
دا سياست وال مو انحراف ته بيايي

ارتجاع، هروخت د دوکو سره ده
خاين، خپل شومو پلا نوسره ده

د بلې خوادا د څوکۍ نوکران
دي د ولس او ترقي د بنمنان

اجنت د لاسه دا وطن تباه دي
د جاهلانو نه اميد خطا دي

استعمارگر راته نيرنگ بنکاري
روشن فکران مو هم کمرنگ بنکاري

يو څو کاډبه د قدرت ليونيان
پردي په زور د حاکيمت ليونيان

په چپاول باندي روږدي دي تمام
دا وطن پال مو زنداني دي تمام

نو دې حالت ته به ځواب څه وي؟
دې ته رښتینۍ فصل و باب څه وي؟

که پرده جگه د عیبونو کاندې
یا بر ملا د دوی ظلمونو کاندې

که وای چې څومره بیکاري ده دلته
ټول ناداري به روزگاري ده دلته

وايي، چې ستا پدې کی کار نشته
ستا حاکمیت کی اقتدار نشته

که وای ځوانان مو ټول بهرته درومي
د پردو زجر د بل درته درومي

هلته توهین او رټل کیږي تمام
دوي په ناحقه وژل کیږي مدام

واي، په تا څه چې ټول افکار پاروي؟
زموږ قدرت زموږ روزگار وړانوي؟

که وای دا مرستی کوم ځواب نلري
وای د خیرات پیسې حساب نلري

واي، سیاست کې د تا کار نشه
خیرات اشنا نلري یار نشته

ما ویل، ملت او بودجه یعنی څه؟
واي، زموږه خپله اراده په تا څه؟

مصرفو بې خپل بقا لپاره
د خپل مراد او درضا لپاره

که وای قدرت کې دي ناپوهه خلک
واي، پکار ندي زموږ پوهه خلک

تر دولسمه شپږم پاس بڼه دی
تحصيل يې څه کوو اخلاص بڼه دی

اوس دی چنگيز او هلاکو په قدرت
ستا وظيفه ده د حاکم اطاعت

که دې له دندې نه دې شوې بې خبر
گنې چې گورې، ډبلی او ستا سر

دوی د خیانت کله اظهار کوي
واي، داسې نده ترې انکار کوي

که وای ژوند د عالم، پوه بد تر دې
واي، د دې راز افشا کول خطر دی

که وای تشخیص د مرض وړوند بڼه کارې
واي زموږ کار موږ ته سمون بڼه کارې

ما ويل، قانون مو د ځنگل قانون دي
کوټک، ډنډې او دچلول قانون دی

يو ډارن غږ کړه چې دا څه وايي يار؟
ځان دې په خپله خيژوي ته په دار؟

ما ويل ډاريگه مه جرت دی په کار
لږ شه احساس د مسؤوليت دی په کار

د ژوند ماهيت په حقيقت بڼکلي دي
ژوند په همت او مسؤوليت بڼکلي دي

هاد وطن تاريخ ته پام وساته
لږ دنيکونو احترام وساته

ای هیواد والو د لوی فرض دی زموږ
دا خپل گفتار ته عمل قرض دی زموږ

نور د پردو د دوکو بڼکار نشئ
چې په لمسون د لوی اغيار نشئ

د یو بدلون او د سمون لپاره
د یو واحد وطن د شتون لپاره

دې بد حالت ته نور انجام شوسره
یو عملي گام او اقدام شوسره

-----
۱۵ - ۶ - ۲۰۱۰ م کال

سندره

يوه نغمه يوو سنډره
يوه ماشومه، ملغلره

چې هم مينه ده بنکلا ده
محبت ده مشغولا ده

د نيکه د زړه دنيا ده
ده ډيوه دکورنیا ده

موراو پلاريې هوسيري
دا سنډر چې لوييري

دا سنډره به نغمه شي
په هر لوري به خوره شي

دا به هيله شي اسره شي
د وطن د باغ ميوه شي

رب دې تل لري خوشاله
دا ماشومه سنډرواله

دا احساس دابه وږمه شي
دا ناهيد يا زرغونه شي

کورنی ته افتخار شي

افغاني عزت ، وقار شي

ورپه او خوږه ماشومه سندرې او د هغې
عزتمندې کورنۍ ته ډالۍ .

۲۹ - ۲ - ۲۰۱۰ م کال

آزاد افغانستان

چې کله گل کله بوستان یادوم
زه مې د خوږ زړگې جانان یادوم

څوک به سپیڅلې دیار مینه ستایي
زه هم نرگس سره بوستان یادوم

زما قلم او محبت معلوم دی
جنگ نه نفرت زه خپل آرمان یادوم

توپکه مات، ظالمه سردې و خورې
زه مې په سوله کې ایمان یادوم

یواځې جنگ ندی چې لار پیدا کړي
زه په قلم د ژوند داستان یادوم

جنگ تباهي ده جنگ وحشت راوړي
د قاتلانو تیر زمان یادوم

دا چې غلیم مې په باغونو گرځي
په اتفاق کې غلیم وړان یادوم

چې شل په سلو کې قدرت غواړي دوی
زه په لستونې کې ماران یادوم

دا د پردو استخباراتې ادارو
بنکاره او پت جیره خوران یادوم

دا وزارت خود خدمت موخه ده

دا د چوکی تیکه داران یادوم

راشه چې غاړه شو غړی شو سره
په وروری هر مشکل اسان یادوم

افغانه پریگده د توپک خبره
په هونباري بُرد د میدان یادوم

راځه چې لاس د وروری ورکو سره
د ازوریدلي افغانان یادوم

زه د بنمني د توپک مار سره کړم
نه چې د دین خدمت گاران یادوم

توپک دې پریرده سترگې خلاصې که نور
والصلح خیر په نوم قران یادوم

افغاني یوکره دا خواره قومونه
بیا به ازاد افغانستان یادوم

۲۰۱۰ - ۷ - ۷ م. کال

مهاجرت

ژوندون نلري بقا

دا بحرونه دا فضا
دغه خمکه دا هوا
دا هستي نن او سبا
ده فاني دغه دنيا

که بادشاه وي دملکونو
هم صاحب د کروړنو
د بنگلو او بله ننگو
خوترې تللي وي فردا

د بدبې او عزتونه
د قدرت مغرور وختونه
ها قصرونه او برجونه
چاته نلري بقا

ای مغروره د هستيو
د قدرت او د چوکیو

د عیشونو او خوښيو
د ژوند نده دا مانا

لږ دمه شه د غروره
ای د بل په زور با توره
شرم بڼه دی د تربوره
کړه حاصل د خدای رضا

لږ انصاف درته پکار دی
ولس ټول درته په قهردی
سبا واک د بل واکدار دی
مکړه ځان سره جفا

عمر ټول په تیریدو دی
دا کاروان په رسیدو دی
غفلت کار د لیونو دی
بڼه عزت لري تقوا

ځان دې پیژنه انسان یې
بې خبره د خپل ځان یې

چې په غیر لارو روان یې
نور د خدای غواړه پناه

سبا خدای ته دې رفتن دی
ژوند ختمیږي ځانکندن دی
بس یو څو متره کفن دی
څه ځواب کړې د الله؟

.....

څه تيريري؟

خداى پرې خبردى چې به څه تيريري؟
چيرته به بد چيرته به بڼه تيريري؟
بدي شيبې زموږ په زړه تيريري
چې ټانک د کلي پروياله تيريري

جنگ موسپين گيري او ځوانان ژروي
د بمبارد نوم موهر افغان ژروي
دود د بارو تومو آسمان ژروي
څوک په بنکاره څوک لکه غله تيريري
چې ټانک د کلي پروياله تيريري

هر خواته مرگ دى افغانان مري
زموږ اميد سره آرمان مري
زمونږ د کلو زور او ځوان مري
څوک نا بللي ميلمانه تيريري
چې ټانک د کلي پروياله تيريري

دا خو عمل د کوم خونخوار بنکاري
چې عدالت په نوم شعار بنکاري
انسان وژنه په اشکار بنکاري

لکه تر شپولې چې لیوه تیریري
چې ټانک د کلي پرویاله تیریري

ته به هم کلی لري کور به لري
زړه سپین سري شانتته مور به لري
ماشوم بچي به لري ورور به لري
په بل چې کاندې په هغه تیریري
چې ټانک د کلي پرویاله تیریري

په زور په بل حاکمیت گران کاردی
دا ورور وژنه د نادان کاردی
خیر او فلاح د مسلمان کاردی
څه به په سیمه او کاله تیریري؟
چې ټانک د کلي پرویاله تیریري

بس دی مرگونه او ناتار کلو کې
سوله، جرگه شې او اتبار کلو کې
پریږدی چې راشې نور قرار کلو کې
په بېر سر ماشوم به څه تیریري؟
چې ټانک د کلي پرویاله تیریري

۲۰۱۰ - ۸ - ۲ م کال

غزل

نن چې مې اشنا راته غصه بنکاري
بنکاري چې دنيا راته غصه بنکاري
ما د بنو لاندې پټ کاتل ورته
خدا يگو په همداراته غصه بنکاري
څه مې په وعده کې خطاې راغله
ځکه په بيا بيا راته غصه بنکاري
هسې مې ټول ژوند په غم بدل کاندې
دا چې دلربا راته غصه بنکاري
کرم يې بدرگه په سرو غنچود گل
گرم يم خاما خا راته غصه بنکاري
زه يې اوس د زړه په احوال پوه شومه
دا چې برالا راته غصه بنکاري
مينه، محبت لري په زړه کې يار
نشې چې رسوا راته غصه بنکاري
خوند کړي افغاني دا پښتنه مينه
ده د زړه دنيا راته غصه بنکاري
۲۰۱۰ - ۸ - ۲۸ م ۰ کال

مناجات

ربه ستا دربار دی لوی
موریو ټول ستا ثنا گوی
ته عزت چاته نصیب کړې
خوک ذلیل کړې سیاه روی
تفاوت لري خالق هـ
ستا مخلوق په رنگ او خوی
یو هو بنیاد کوي کارونه
بل جاهل بی ادب لوی
خوک ظالم خانه خرابه
دی مکاره درواغ گوی
ربه تا دي پیدا کړي
خوک عاجز خوک فضول گوی
تکبر چې پکې نه وي
ها عالم د عقل ه پوی
چې په پوه ه علمیت مري
د هغوی شته دو عا گوی
چې په جهل کې پیدا شي
خدای دې نکړي چاته لوی
چې په سمه لاره سردی
افتخار په داسې خوی
نورو صلحه کې ژوند تېر کړ
مور په جنگ کې شور لوی
۲۵ - ۸ - ۲۰۰۹

پت انخور

مات کړه دا طلسم را بنکاره شه نور
پر پرده دا غرور لږ گزاره شه نور
غواړم چې انځور دې خیال کې ځای کړمه
خو شیبې دسترگوننداره شه نور
ژوند دی زر تیریري بقا نلري
راشه د زړه کور کې مې دیره شه نور
خوبه تصور کې وي خیالی دنیا
راشه د ژوندې مینې کیسه شه نور
والوزه وزرې دې را پیرانیزه
مات کړه دا قفس ترې بي گانه شه نور
ته نور د تعصب زاهده ډار مکړه
و خنده د ژوند خوږه نغمه شه نور
دا د پاکې مینې ارمانو ته یار
راشه ورته و خنده دمه شه نور
مات به مې څما رشي د اوږدو کلو
بنکلي د سرور و پیمانې شه نور

-----
۲۱ - ۸ - ۲۰۱۰ م کال

سپيخلي ارمانونه

گوره په مينه پوهيدلې اشنا
په زړه کې پوهه په خولې غلې اشنا
خوڅه چې وائي په رښتيا بې واپې
ای په خلوت کې نازولې اشنا

دا ستا دميني پت الهام ته سلام
دميني ډک خواږه پيغام ته سلام
ستا دمعصوم زړگي اسرونه لوگي
ستاد اخلاص ښکلي انجام ته سلام

مورډ و حشې صياد په لومه کې بند
دخوانو هيلو ارمانونو کې بند
مينه د زړه اظهارولې نشو
يودتعصب وړندو چمونو کې بند

راشه چې مينه شو ايمان شو سره
يو ښکلي راز شو او پيمان شو سره
ای پتې ميني د حيانه ډکې
راشه د خوږ زړنو درمان شو سره

دغه طلسم ماتول دي پکار
په جهد مطلب ته رسيدل دي پکار
چې دايم عزم شو همت شو سره
دغه تياری سبا کول دی پکار

---

۲۲ - ۸ - ۲۰۱۰ م کال

ژوندون څه دی؟

دا ژوندون یو امتحان دی
چاته سخت چاته اسان دی
چې په سمه لار کې سم وي
ورته فضل د سبجان دی

د بد کارو بد انجام وي
ریا کار کله نیک نام وي
چې د ښو تمه ترې نه وي
کور او کلي کې بد نام وي

دنیا سیند په خیر بهیږي
د ښو ښه نوم پاته کیږي
چې عبث ترڅي وختونه
خپل مقصد ته نه رسیږي

ژوندون نلري بقاتل
وي انجام د ابتدا تل

خودې وس رسي نیکی کره
چې فاني ده د دنیا تل

ته د پوهې تر فدا ر شه
ښه تعلیم و کره هوښیار شه
د دنیا په کار او زیار کې
څه همت و کره بیدار شه

دغه چانس په تيريدو دي
بس فرصت دې د شيبو دی
غافل نشې د ايامه
چې ايام درنه په تلو دي

---

۳۰ - ۹ - ۲۰۱۰ م. کال

توپکمار

خپله کارغه دي چم د باز کوي
د ډیره کبره جگ پرواز کوي

د ابې کماله د قدرت لیونیان
نه ترحم شته نه لحاظ کوي

دا قاتلان دي توپکماريې گنه
هسې تبلیغ دور او دراز کوي

خودوی په خپله په دې بڼه پوهیږي
چې تل گدا د غیر په ساز کوي

دغه دنیا دالباسي وختونه
دایمه نه ده چې پرې ناز کوي

زمور د دین او د ائین پیروان
خدای ته د سولې راز و نیاز کوي

ربه تباہ کړې فرعوني زورواکان
چې ستا مخلوق سره ناساز کوي

-----
۱۷ - ۱۰ - ۲۰۱۰ م کال

پټ کاته

نن چې اشنا سترگو کې کتل کوي
بنکاري چې په زړه کې څه ويل کوي

جوړې تماشي يې دي چشمانو کې
خيال کې مې انځور د کوم غزل کوي

خونديې پټ کاته کاسترگو سترگو کې
مينه ده د زړونو بنکارول کوي

پريږده که غماز ورته هرڅه وايي
نه مني د بل هغه چې خپل کوي

حسن ده بنکلا ده په همزولو کې
خونديې رواجونه دکابل کوي

-----
۲۸ - ۱۰ - ۲۰۱۰ م. کال

لويه ربه

خه ويرجنې سلسلې دي
خه غمجن ساړه وختونه

ترمې او بنکې دي روانې
پرې لامده شول گريوانونه

زه د مور په حال جرېم
چې اوس گالې گړاونه

هره گړې، هره شيبه بې
يادوي خپل مالتونه

نا اميده له هر خواده
خان خاني ده تکليفونه

اوس بې خپل ترې پردې شوي
پرديسي پردې ملکونه

ربه داسې توان را کړې
چې بې وکړو خدمتونه

د مور قدر او خدمت کې
خدای نصيب کړي جنتونه

خه حالات بنکلې شيبې وې
دخوانی ها تير وختونه

عمر سيند غوندي بهير بړي

مري سيندونه دريابونه

موري خداي دي نكهبان شه
كروپاك رب ته دا سوالونه

دا غمجن زړگي يې بناد كړې
كړه نصيب يې راحتونه

ته مو دا ارمان پوره كړې
ترينه لري كړې دردونه

---

۳۰ - ۱۰ - ۲۰۱۰ م. كال

مهاجرت

د غم وريځې

د غم وريځې بيا په شنه اسمان خورې شوې
بيا د قهره د افق لمنې سرې شوې
نن دا وښکو دريا بونو حساب نشي
چې په سر مود ځوانۍ خاورې ايرې شوې
خپل په وير، پردي په وير هر لورې ويردې
نامراده بڼکلي ځوان د زړه اسرې شوې
ځوانيمرگي ارزوگانې اميدونه
ټول د خاورې سره خاورې افسانې شوې
دا ژوندون راته عجيبه شانته بڼکاري
هرې خواد ځوانيمرگو هديرې شوې
دا شيبې، شيبې د غم او د ماتم دي
پدې کليو، مالتونو د غم شپې شوې
رښته د درد د لوزړنو مل شپې
چې د چا د اميدونو ډيوې مړې شوې

۲۰۱۱ - ۱ - ۲۸ م. کال

يوه عجيبه خاطره

يوه عجيبه خاطره د تير وختونو
په بنوونځي كې د لسم ټولگي كلونو

هره ورځ درس او تعليم ، كتاب درسونه
امتحان وه هم كامياب ، ناكام وختونه

يوه ورځ ټولگي كې وويل استاد
نوې زيري دركوم چې شي پرې بناد

ويل سبابه درس ټولگي كې نه تيريږي
پروگرام به بيا په بل ځاى كې جوړيږي

سبا تاسې شاگردان ځي سرگرمۍ ته
هم تفريح او يو نوې سیر علمی ته

چې سبا مور د خپل كوره راروان شو
د استاد په پلان پوه هغه زمان شو

ويل چې څو د زو بنې بسكلو نندارو ته
تاسې بولم د ژوندون رنگين صحنو ته

هر ژوندي ته چې ورځۍ و كړې پرې فكر
ټول ياداشت كړې بيا ټولگي كې كو و ذكر

چې ورو رسيدو د غه د زو بنې ته
تلوسه مو شوه د هر ژوندي ديدن ته

وه په بنې كې ټول وحشي ځناوران
څوك حيوان څوك يې بنايسته پرنده گان

چا بيا وليکه ياداشت په بيزو گانو
د هوسيو په واره واره بچيانو

چا شروع کړه د زمرود ژوند صحنونه
د هغو د ژوند او خای د اوسيدو نه

زه او دوست مې يو خبر ته شو حيران
هغه دم يوه صحنه شوه را عيان

ما ويل گوري، دی حالت نه لږ خبر شی
سيمساره او دا چرگورپو ته نظر شی

سيمسارې او بو د ډنډ نه سراوچت وه
د دوه درې ورځو چرگروبد حالت وه

څوک په سرد سيمسارې باندي روان وه
څوک ترې لږې په گوشه ترې په ترسان وه

دري څلور چوچه مرغان ترې شاوخوا
گرځيدل څوک ازرده څوک بې پروا

ما پوښتنه خدمتگاره ځينې وکړه
ما ويل د اچوچه مرغان نودلته څه کا؟

ورته جوړ کړی مناسبه شانته خای
پري چې اوسي آسوده د ژوند ترپای

ويل چې نه! د سيمساريو دا خوراک دی
ورځ کې خوداني چرگورپي استحقاق دی

موبڙوندي يې هره ورخ ورته راوړو
دا خدمت دي سيمساريو ته يې کوو

ما چې وليدل عاجز، عاجز چرگوري
چې نه کور ځانله لري نه کوم ځاي سوري

بس چې کله سيمساري پرې ورگزارشي
د چرگورو ځيني ورکه خپله لارشي

زه او دوست شلوو غمگين پدغه راز
ولوي رب ته مو په زړه شوراز او نياز

ربه دا د ژوند قانون عجيبه شان دی
چې دايوژوندي خوراک دبل حيوان دی

پدې دير کې کاشکې دا نه پيښيدلی
چې يوه، د بل چا ژوند نه ختمولی

کاشکې هر ژوندون آرامه کړی ژوند وای
دا چرگوري به اخستی ژوندنه خوند وای

يو انسان ولې ژوندي د بل خوراک کړي
داگناه ده دغه کار به کوم بې باک کړي

لا تراوسه دی حساب ته يم حيران
څه قانون دي د مخلوق ددې زمان

په بحرو کې هم همدا شاني پيښيري
په وړو ماهيانو غټ نهنګ مريري

يا غرخه چې د ليوه کله په بنکار شي
وينې وزيبيني په غوښويې نشخوار شي

واي ليوه خومره ظالمه او خونخوار دي
حقيقت کې انسان دې نه بد رفتار دی

د غوايي غاړه کې تيز چاره کړي تير
وينې تويې کړی په غوښه کړې ځان سير

د دنيا داسې قانون ته يم حيران
دا سيستم دی د ژوندن په دی جهان

۲۰۱۱ - ۲ - ۱۲ م. کال

خوره مينه

هرگري، مي ديار مينه ژروي
لکه شمه په سور اور مي سوزوي
راياديږي هر شيبه هره گري، بيا
خوره مينه زړگي کله هيروي
غنمرنگه جگه ونه سور سالو کي
په بنکلا دققاز حوري شرموي
بيا ليلاخي مازيگر په گدرنو
شين منگي په لپه ورو وروډ کوي
زه د يار د مينې حکه رضامنديم
واي څه چې څوک کري هغه ريبي
ياره ستاد مهرگرو سترگو سحر
بيا چيچل کري لکه تږي منگري
اوس خزان چې په بهار مي راروان دی
خوږ موسم هسې تيريري د خواني

۲۰۱۱ - ۲ - ۱۵ م. کال

تل به نه وي

نه بل تل دا پاچاهي نه عيش نوش وي
نه به تل دا غلامان حلقه بگوش وي

نه به تل وي دا ماني نه دا قصرونه
نه ساقی نه ميخا نه نه باده نوش وي

نه به تل وي مازيگردد گدر غارې
دپی مخوچتو پیغلو جم، جوش وي

نه به اوړي کاروانونه په البند بيا
نه به بيا دپسرلي هغه خروش وي

که يوه شيبه له خانه سره سوچ کړې
د دنيا و عجايبو ته دې هوش وي

دا دنيا دغه فضا دا اسمانونه
د سبحان دا عظمت به درته روش وي

کوم ساعت چې سترگې پټې له دنيا شي
خپل پردي به دې دغمه سياه پوش وي

چې کړي هغه به رپيې دامتله دی
بدکردار به دې تر عمره باردوش وي

ملال زرونه

چې د بل په خفگان ځان ساتي خوشال
دا غروردی داسې کبر شه زوال

داسې نده چې ژوندون چاله همیش وي
دا دریاب دی چې بهیري زود مهال

خوک چې بل ازاري خپله ازار شي
چې ازار نکړې په ژوند کې د چا سیال

زه د دوست او انډیوال نه معافي غواړم
که پوه شوی وي نا سم په کوم منوال

د بل زړه خوشالول لوی عبادت دی
د فلاح نار ه بلند وه د بلال

احترام د عزتمندو او پوهانو
دا حکمت دی علامه ده د کمال

په اصلاح د تیر و تو کې بدي نشته
ناپوهان به تل مغرور وي د کمال

دانا دوست به تل بښيگنې درته بښايې
نادان دوست به دې اخته کړي په جنجال

افغاني دوست په نقد کې خپه ندی
خوزوریري تل د زړونو په ملال

---

۱۲ - ۱۱ - ۲۰۱۰ م. کال

د خدای حکمت دی

د وطن بڼکلي هوا بڼه طبیعت دی
په وطن کې او سیدل د خدای نعمت دی

هره سیمه هره خوا بڼکلي درې دي
مور ته پاتې ترینه بڼکلي خاطرې دي

او سیدلو هر طرف بڼکلو ځایو کې
د وطن بڼایسته بانډو او سردرو کې

یو ورځ د ننګرهار په لور مونیت شو
دیو دوست د بڼادې رسم یې علت شو

محمود خان پله کې تم ځای وه د بسونو
ور روان وه ننګرهار ته په لسگونو

ما او دوست مې په لمړي سیت کې د بس
مو تروان تر څنګه کیناستو خلص

چې روان مور په مقصد د ننګرهار شوو

په ستایلو او قصو د هغه بشار شوو

یوگړی لا تیره نه وه د زمان
د ماهیپرها چرابی شوله عیان

ډیره بنکلی منظره د ماهیپر
داو بو هغه ابشار شو په نظر

یوسپین گړی وویل بنکلی طبیعت دی
دا ابشار او دا ماهیانو کې حکمت دی

خوان ویلې: څه حکمت لري ماهیان؟
چې ابشار ته په ختو دي سرگردان

تریو حده دې ابشار ته چې رسیږي
وس یې نه رسیږي بیرته ځینې ولیري

دانا پوهه دي بې ځایه وهې زور
بنه به داوي چې واپس شي کور په لور

زور ویل: دغه حکمت دی چې زې وایم
د ماهیانو د ختلو علت ستایم

ویل: ماهیان ابشار په سر کې زیږدلي
هغه تیگې هغه کانو کې لوی شوي

تریو وخته پورې هلته کړی ژوند دی
خپل روزگار ځني اخستی پوره خوند دی

بیا کوم وخت چې اوریدلي بارانونه

پدې سیمه کې راغلي سیلابونه

دوی پې لاندې د ابشاره غورځولي
بس همدلته په همدې ځای کې لوی شوي

اوس چې لږ څه د طاقت او لږ د ځان دي
د خپل دزیږنده ځایو نو په ارمان دي

هر پرواز کې په دې هیله او آرزو دي
په امید د ځوانۍ سیمو په لیدو دي

په خپل زور او په قوت ورپوته کیږي
هاکم زوره ماهیان بیرته ترې راولیږي

ددوی صرف هدف لیدل دخپل مالت دی
پدې فکر چې به وران که سلامت دی

دا علت دی چې مالت په هر چاگران دی
پرې خوشاله دی غریب یا چیرې خان دی

پدې راز اوس هم هغه خلک پوهیږي
چې دخپل وطن نه لرې کې اوسیدي

وطن گران دی تر هر څه وطن عزت دی
په مالت کې اوسیدل دخدای نعمت دی

۲۰۱۱ - ۲ - ۲۵ م. کال

پای

د شاعر په هکله

ښاغلی سمیع الدین افغاني داروآباد
مولوی محمد سعید (سعید افغاني) خوی د
مرحوم مولوی عبدالمجید لمسی په کال
(۱۳۳۳) ه ش کې د لغمان ولایت د عمر زیود
د خیر آباد په کلي کې زیږیدلی دی. لمړنۍ زده
کړی یې د لغمان ولایت د حیدر خان یو په دهاتي

ښوونځي، د مهتر المک ابتدایه ښوونځي او دروښان په لیسه کې سرته
رسولي

او پر کال (۱۳۵۹) کې د لوړو او مسلکي زده کړو د ترلاسه کولو په
مقصد بهرته واستول شو. او پر کال (۱۳۷۴) کې د کورنیو چارو په وزارت
کې د وگروالی تر رتبې رسیدلی دی.

ښاغلی سمیع الدین افغاني لیکوال او د پرگنو شاعر دی چې دوه
شعري مجموعې یې: (د وطن یادونه او پردیس خیالونه) تر سر لیکونو
د چاپه راوتلي، دیره برخه لیکنې او شعرونه یې د وطن په مجلو
او جرایدو کې خپاره شوي دي او همدا رنگه دیر شعرونه یې
د وطن د وتلو شاعرانو او لیکوالانو په علمي سیمینارونو او
مشاعرو کې دکلمه او یو شمیر نور یې د وطن دخوږ ژبو سندرغاړو په
خوږو او ازونو کې کمپوز شوي دي لکه بنجاره ماما، پل دې بختور شه،
همت، افغان یم، دا افغانستان دی، یاره ستا په

انتگو کې او دیر نور چې زموږ د هیوادوالو د توجه وړ گرځیدلي دي
سمیع الدین افغاني متاهل او د پنځو اولادونو پلار دی د افغاني صیب
لیکل شوی

اثار: د وطن یادونه، د خاپوړو کلي، بازگشت، پردیس خیالونه د شین
خالی ناول چې دلنډو کیسو په ډول هم نشر ته رسیدلي دي او داغلي زړونه
دا شعري ټولگه

(د حق دلاری فرهنگي ټولنه - جرمني)

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**